

Czujniki przemieszczeń i kształtu wykorzystujące cyfrową korelację obrazu i oświetlenie strukturalne

Kierownik:

Małgorzata Kujawińska

Wykonawcy:

R. Sitnik, M. Malesa, G. Dymny

P. Błaszczyk, D. Szczepanek, K. Malowany, B. Siwek

Instytut Mikromechaniki i Fotoniki
Politechniki Warszawskiej

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

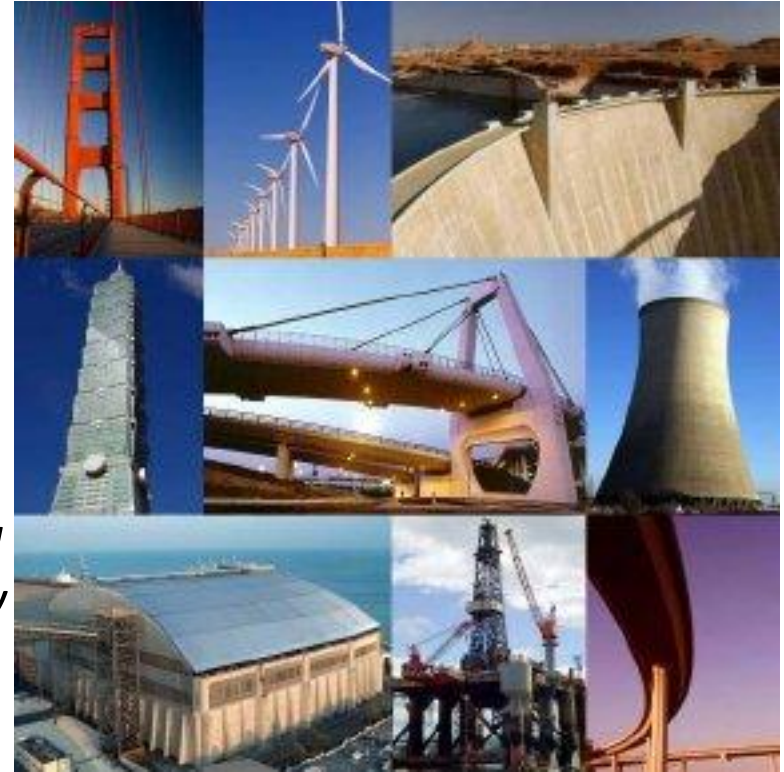

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Zapotrzebowanie rynku na wizyjne czujniki kształtu, deformacji i przemieszczeń umożliwiające szybką, ilościową ocenę stanu zdrowia konstrukcji inżynierskiej.

- ✓ *Dowolne warunki środowiska*
- ✓ *Różne gabaryty obiektów*
- ✓ *Różne wymagania dot. czułości pomiaru*
- ✓ *Pomiary jednokrotne i/lub rozłożone w czasie*
- ✓ *Prosta obsługa i interpretacja wyników*
- ✓ *Stosunkowo niewielki koszt czujników*

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

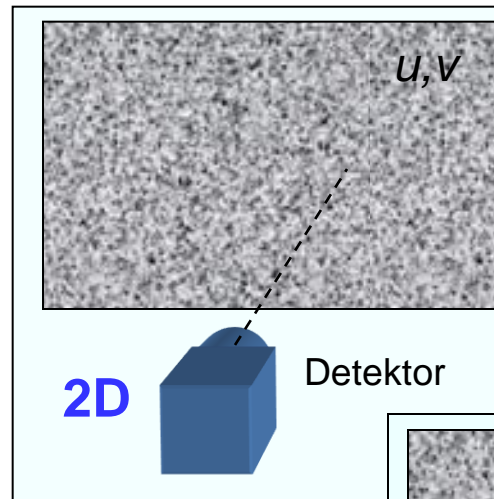

Plan Prezentacji

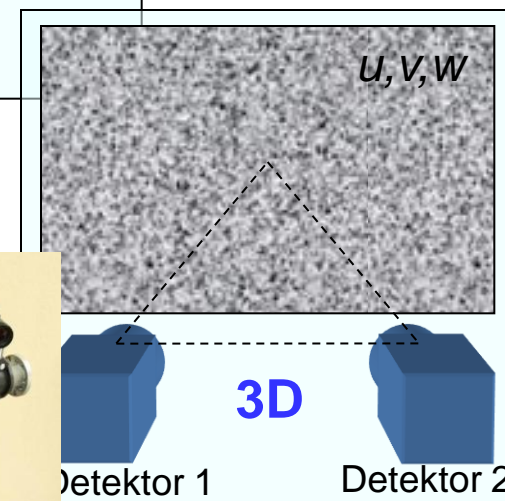
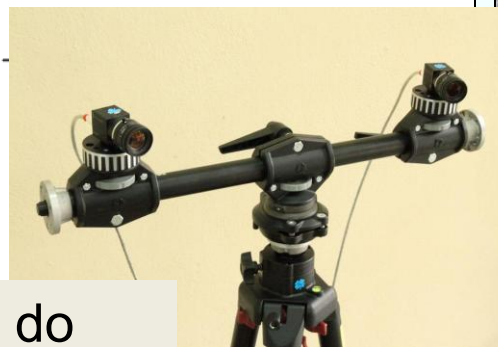
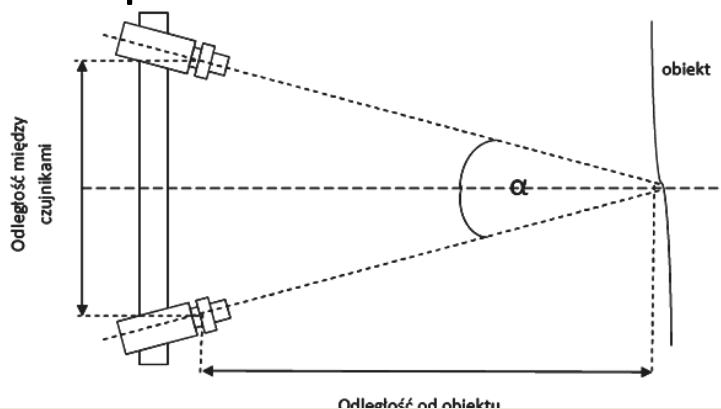
- Czujnik 2D i 3D cyfrowej korelacji obrazu (CKO)
- Czujnik hybrydowy CKO/termowizja
- Czujnik projekcji prążków do pomiaru kształtu i deformacji obiektów wielkogabarytowych
- Czujnik triangulacyjny do pomiaru kształtu szyn
- Podsumowanie

Czujniki cyfrowej korelacji obrazów

Pomiar przemieszczeń 2D

Pomiar przemieszczeń 3D

Własny pakiet oprogramowania do
2D i 3D CKO: **obecnie prace nad GUI**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Parametry czujników 2D i 3D CKO

Wymiary pola pomiarowego w trybie pomiarów lokalnych	od 20mm x 15mm do 2000mm x 1500mm	
Wymiary pola pomiarowego w trybie pomiarów globalnych	ograniczone głównie warunkami terenowymi w okolicy badanego obiektu I wymaganiami co do dokładności pomiaru	
Czułość systemu w układzie 2D – przemieszczenia w płaszczyźnie.	0.05px , aparat:18Mpx: od 0.0002mm do 0,02mm; kamera 2Mpx: od 0.0006mm do 0,06mm.	
Czułość systemu w układzie 3D – przem. pozapłaszczyznowe, kształt	w konfiguracji z kamerami AVT Stingray (2Mpx) i z kątem alfa równym 30°, czułość: od 0,0011mm do 0,11mm.	
Oczekiwana dokładność pomiarów rozłożonych w czasie	0.5piksela	
Oprogramowanie	Moduły: do kalibracji czujnika; do pomiarów przemieszczeń w płaszczyźnie, do pomiarów poza-płaszczyznowych oraz kształtu; podstawowe narzędzia do obróbki danych; skalowanie wyników z pikseli na mm;	
Masa pojedynczego czujnika	Ok.. 5kg	
Wymiary gabarytowe jednostki centralnej czujnika	280mmx200mmx80mm	
Komputer	Komputer jedнопłytkowy EBM-CN896	
Komunikacja z komputerem	komunikacja IP w trybie przewodowym, lub bezprzewodowym (WIFI)	
Funkcje dodatkowe	Możliwość: „powrotu do obiektu”, montażu w trudnych warunkach na placach budowy, zabezpieczenie czujnika przed wpływem warunków środowiska	
Odległość czujnika od obserwowanego obiektu	w trybie pomiarów lokalnych typowo <3m	w trybie pomiarów globalnych typowo >20m
Warunki pomiarowe	jednorodne, rozproszone oświetlenie, stabilność temperatury cz. $\pm 3^{\circ}\text{C}$ Przygotowanie pow. obiektu lub naturalna tekstura	

Pomiary rozłożone w czasie

Cel: Uzyskanie spójnych pomiarów przemieszczeń w długim okresie czasu bez konieczności zostawiania czujnika przy obiekcie

Ten problem jest tożsamy z justowaniem układu współrzędnych czujnika do początkowego układu współrzędnych

Założenia:

Kalibracja jest przeprowadzana względem punktu referencyjnego (punktu zamocowania wzorca referencyjnego)

Oprogramowanie nie jest czułe na pomiary przy zmiennym oświetleniu obiektu.

Uwaga: Dopuszczalna jest utrata informacji o liniowym przesunięciu obiektu

**2 etapowa procedura kalibracji: (1) k. geometryczna kamer
(2) k. na obiekcie względem wzorca referencyjnego**

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

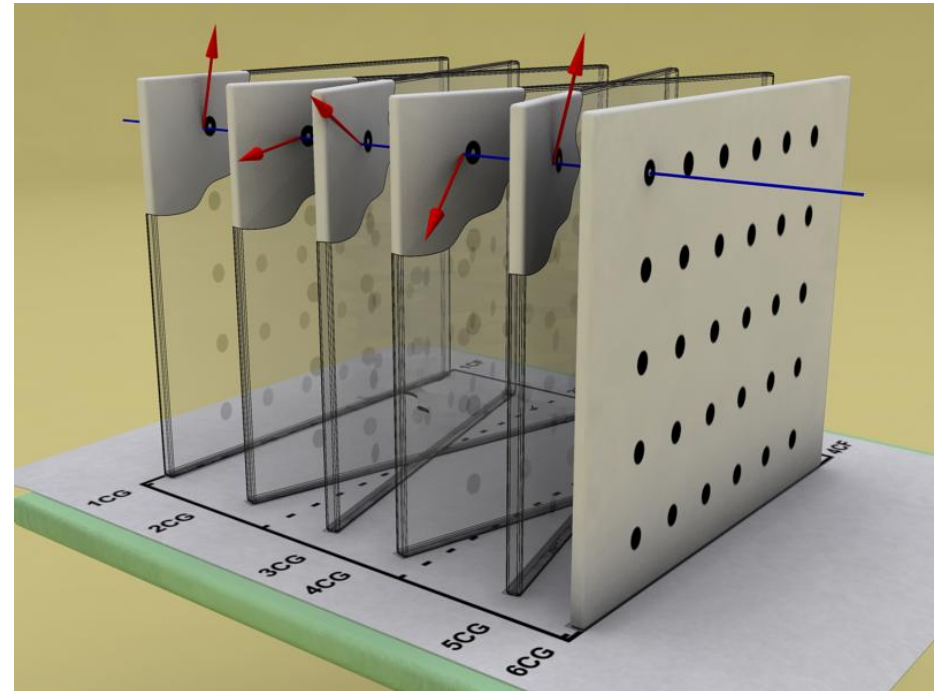

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

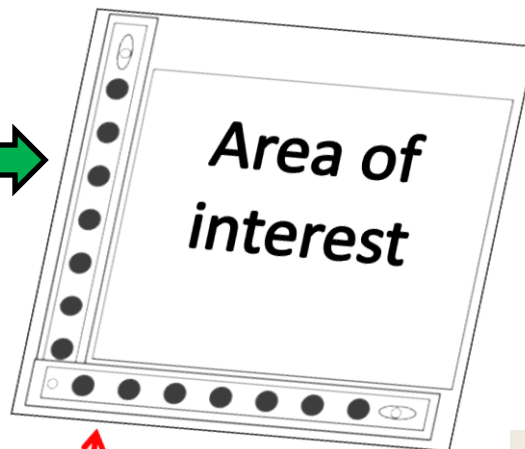
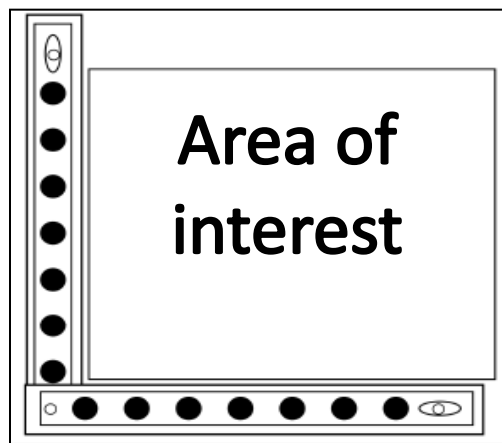
Kalibracja geometryczna (kamer)

- Pobranie zestawu obrazów wzorca w różnych położeniach
- Dopasowanie zestawu wielomianów zapewniających transformację z układu współrzędnych wzorca do układu kamery
- **Wyznaczenie nowego zestawu współrzędnych 'x', 'y', 'z' reprezentujących każdy z pikseli kamery**

Kalibracja koryguje błędy pochodzące od aberracji obiektywów

Kalibracja czujnika względem obiektu uzgodnienie układów współrzędnych

$$T_x, T_y, T_z$$

$$R_x, R_y, R_z$$

Wyznaczenie macierzy transformacji

$$\vec{[A_y B_y C_y]}$$

$$\vec{[A'_y B'_y C'_y]}$$

$$(X, Y, Z) \quad \vec{[A_x B_x C_x]}$$

$$(X', Y', Z') \quad \vec{[A'_x B'_x C'_x]}$$

II G NA Podstawowe oprogramowanie gotowe

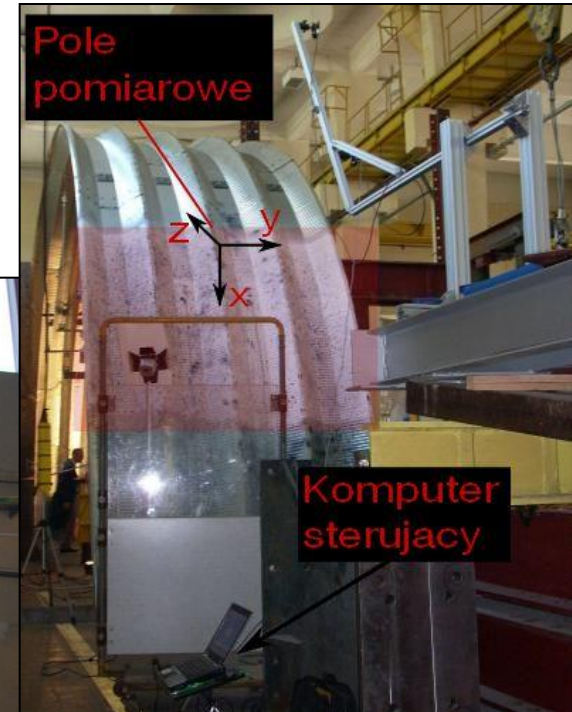
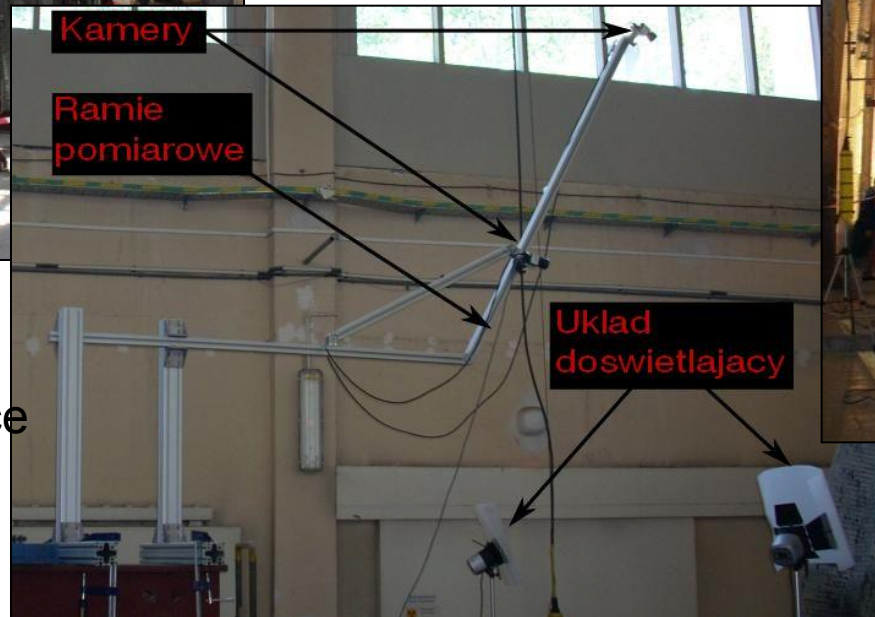
Optymalizacja i modyfikacje wzorców dla uzyskania oczekiwanej dokł.

Pomiary hangaru z blachy samonośnej

sensor 3D DIC na rusztowaniu

badany obiekt

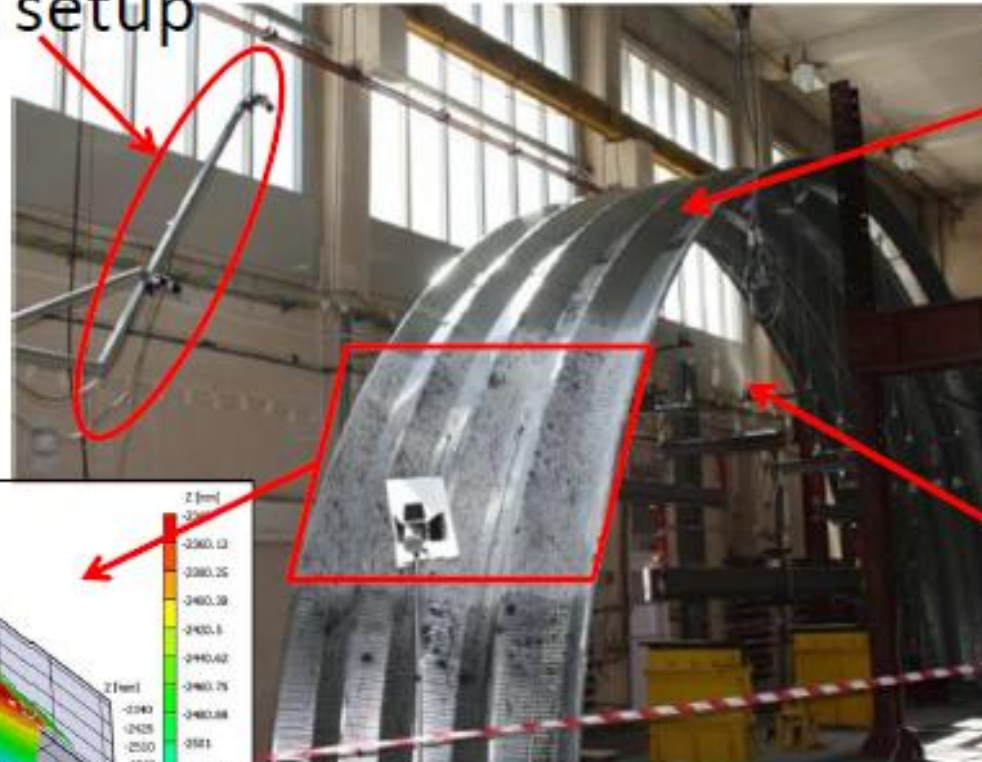
Obciążenie ściskające symulujące pokrycie grubą warstwą śniegu

pole pom. 2mx2m oraz obrany układ współrzędnych

Pomiary hangaru - kształt

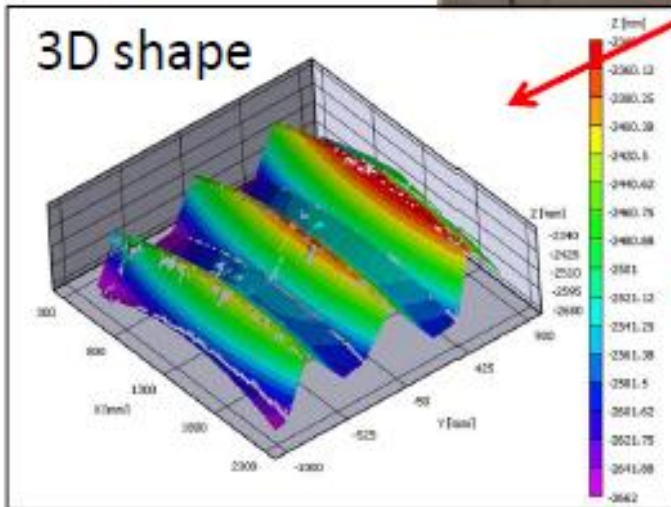
DIC setup

measured object

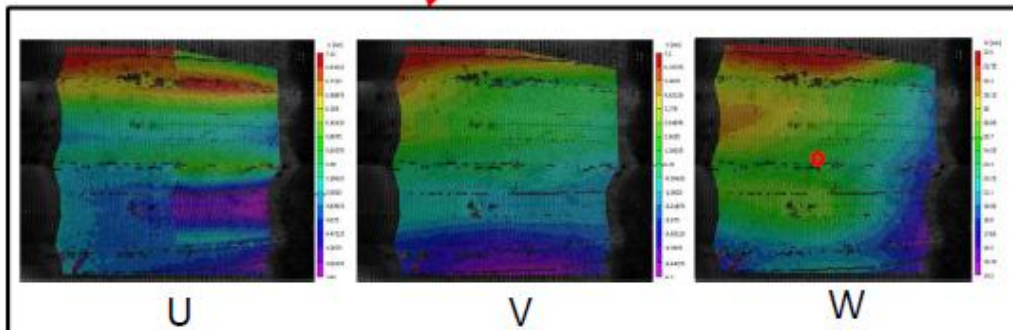
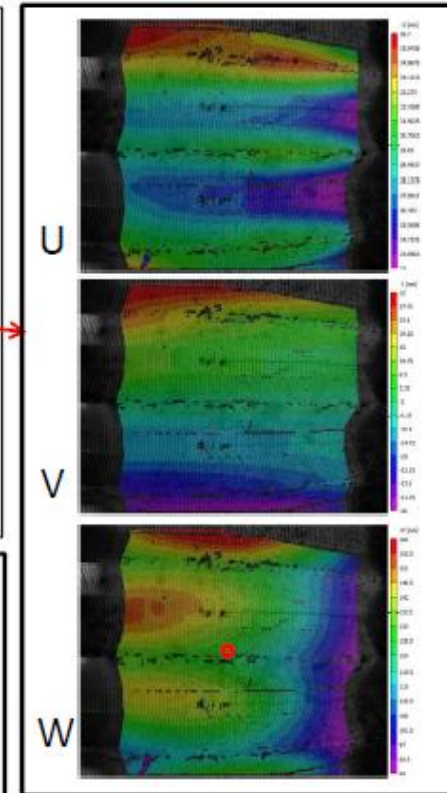
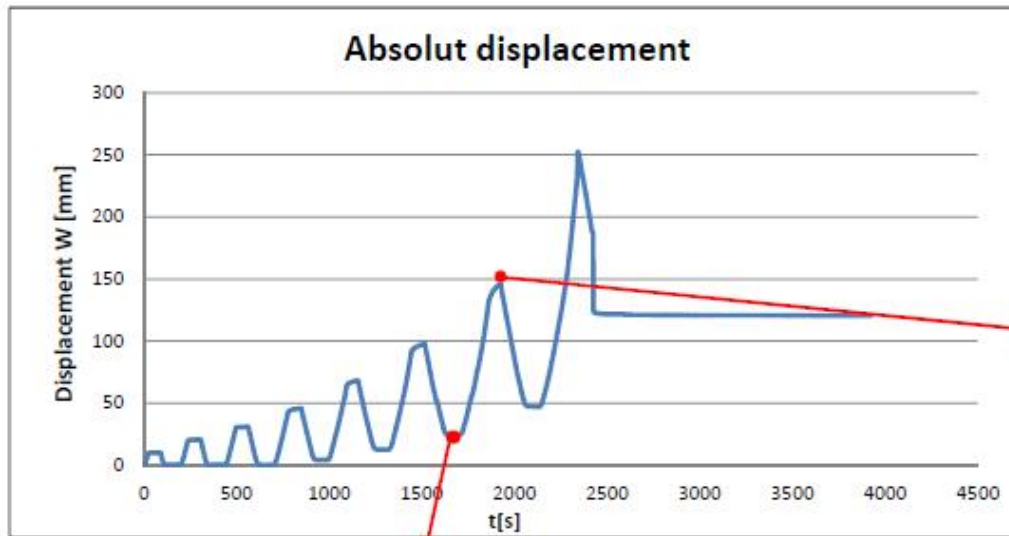
load

3D shape

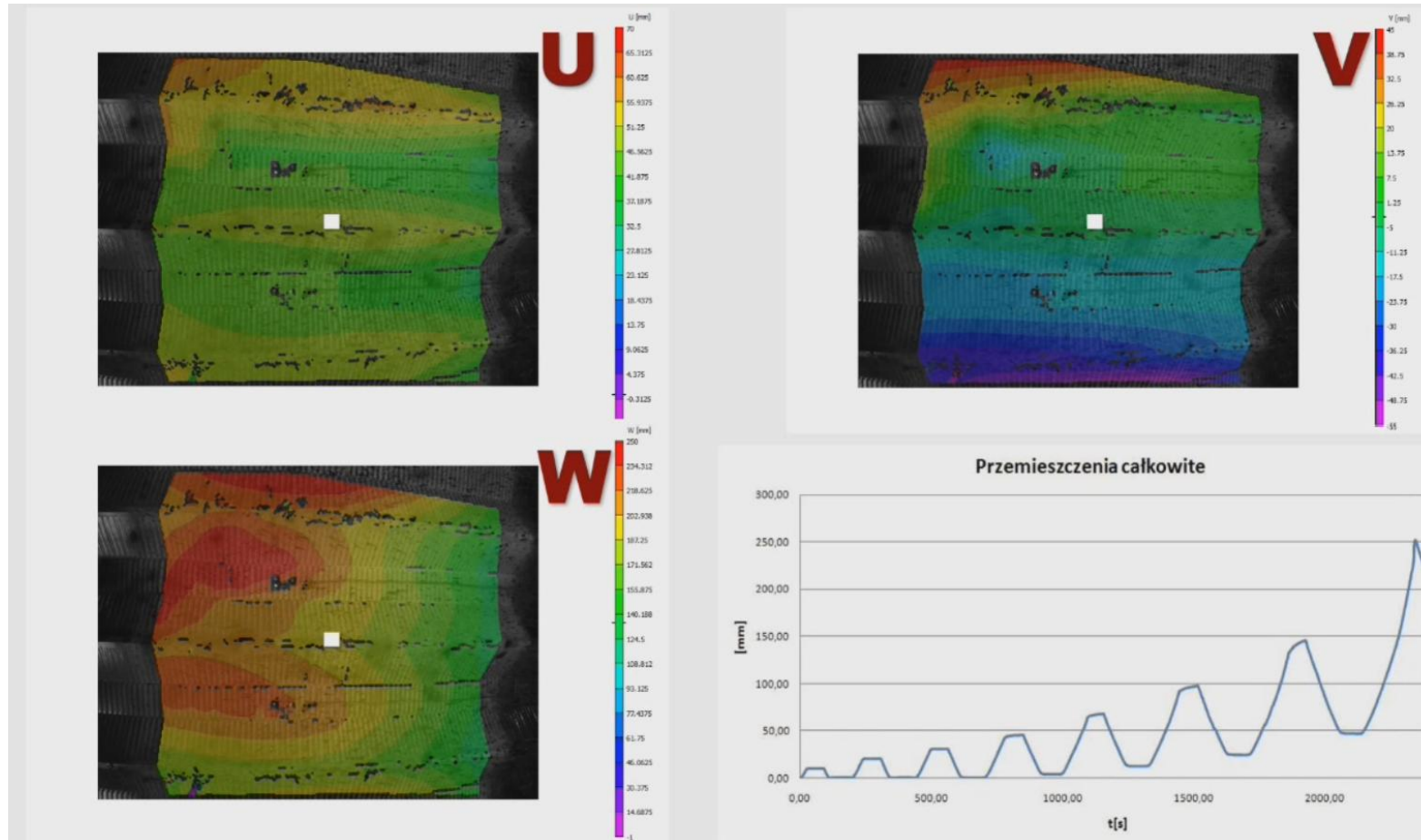

Pomiar kształtu przed obciążeniem obiektu

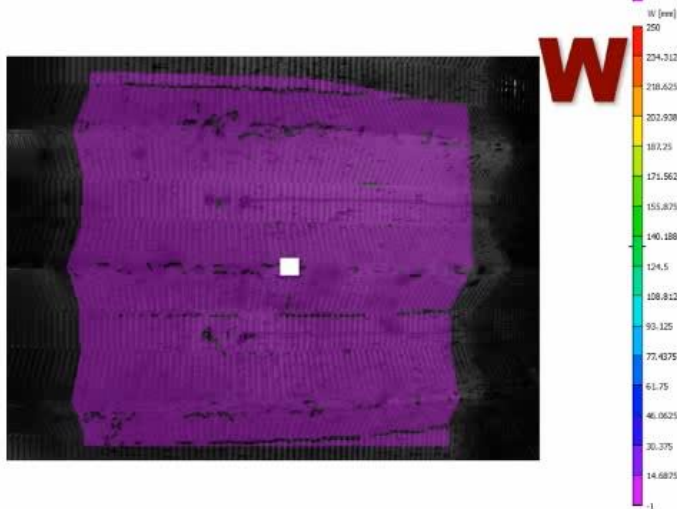
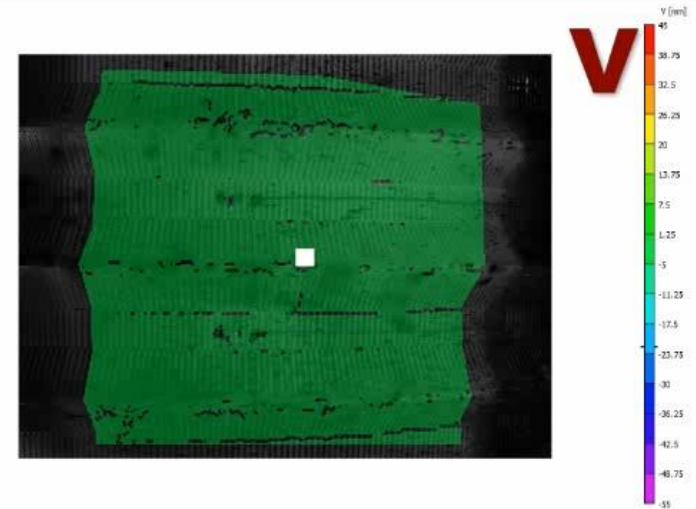
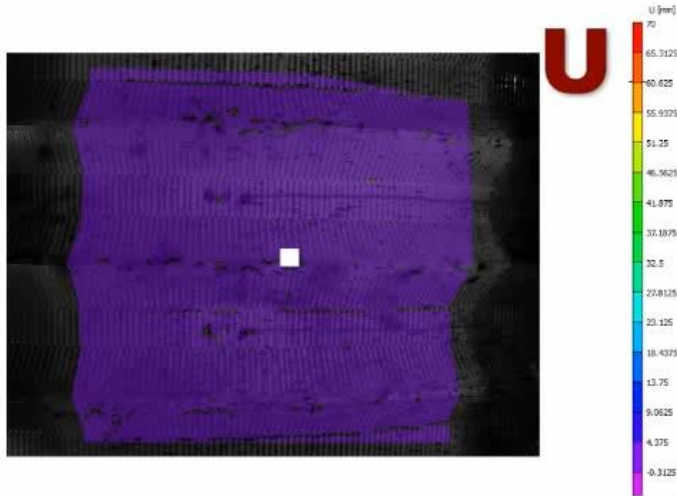
Pomiary hangaru – przemieszczenia (u,v,w)

Badania hangaru z blachy samonośnej

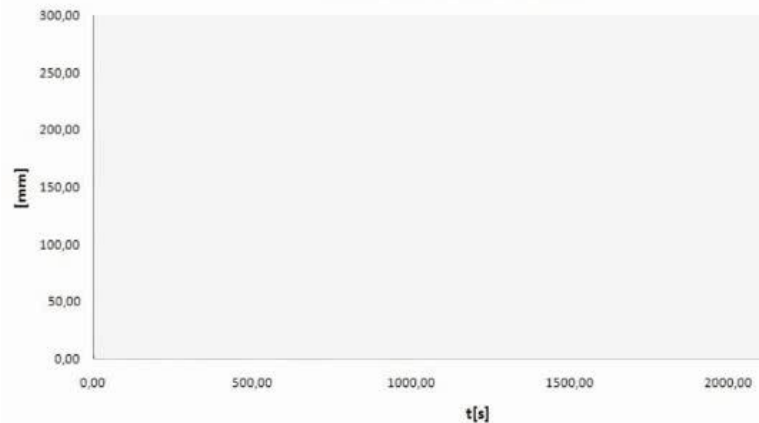

Badania hangaru z blachy samonośnej

WinANI Video Comparison
http://www.videocompare.com

Przemieszczenia całkowite

Hybrydowy czujnik CKO/IR

Równoczesne pomiary:
Zmian temperatury
i pól przemieszczeń

Wymiary pomiarowego pola	od 200mm x 150mm do 4000mm x 3000mm
Minimalna czułość systemu	0.05 px (odpowiadający: od 0,006 mm do 0,12 mm) 0,1°C dla pomiarów termicznych
Oprogramowanie – (analiza wykonywana przez układ mikroprocesorowy ARM10 i/lub oprogramowanie zewnętrzne)	Oprogramowanie Therm2.16 do analizy termogramów, Oprogramowanie własne do analizy DIC, Oprogramowanie dedykowane do jednoczesnej analizy przemieszczeń/odkształceń i pól rozkładu temperatur /emisyjność
Masa pojedynczego czujnika	<2kg
Wymiary gabarytowe czujnika	175mmx155mmx75mm
Komunikacja komputerem	z Czujnik działa samodzielnie. Przenoszenie danych poprzez karty SD HC lub USB
Warunki pomiarowe	Zakres pomiarów termicznych od -20° do 120°C, korekcja emisyjności i temperatury otoczenia, pomiary zdalne z zastosowaniem pilota radiowego

Kamera IR V60

Zakres spektralny: 8µm-14µm
Rozdzielczość: 640 x 480pixels
Wbudowana kamera video 2Mpixel

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Współpraca z producentem kamery IR
Vigo System S.A.

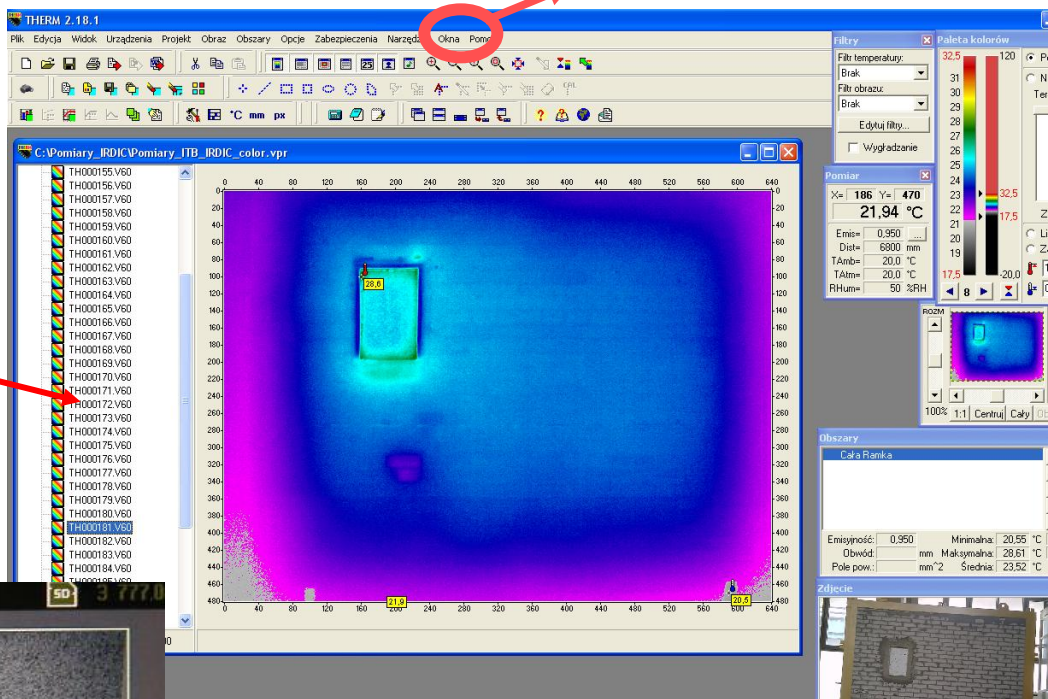

Czujnik CKO/IR: analiza danych

CKO 2D

Zaprojektowany system integrujący analizę termalną i przemieszczeń na poziomie

- kamery IR
- komputera zewnętrznego

Pomiar | **Przeglądarka**

Nowa seria pomiarowa

Obraz referencyjny	TH00000
Kalibracja	TAK
Rozpocznij rejestrację	Wykonana
Ustawienia DIC 2D	Domyślne
Analiza DIC 2D	Brak

↑↓ - Ujźwierz OK - Zarejestruj
←→ - Ustaw ESC - Ujźwierz

Podgląd pliku

Mazga: TH000013 Data: 2010-05-13 14:46

Otwórz
Usuń
Notałka głosowa
Wyjście

← 13 / 64 →
F1 - Przeglądarka

Podgląd termogramów 46.7 F3 915.5

TH000010	TH000011	TH000012	TH000013
TH000014	TH000015	TH000016	

TH000014 2008-09-27 18:40 324 KB

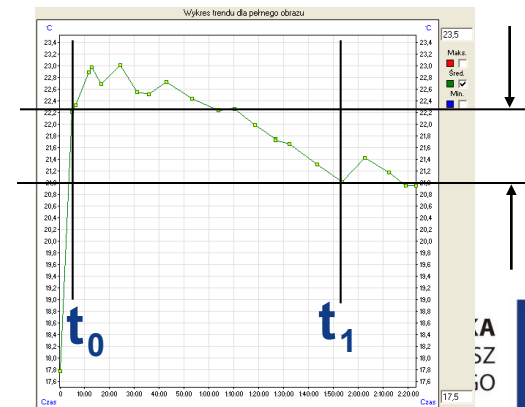
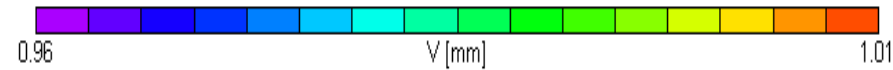
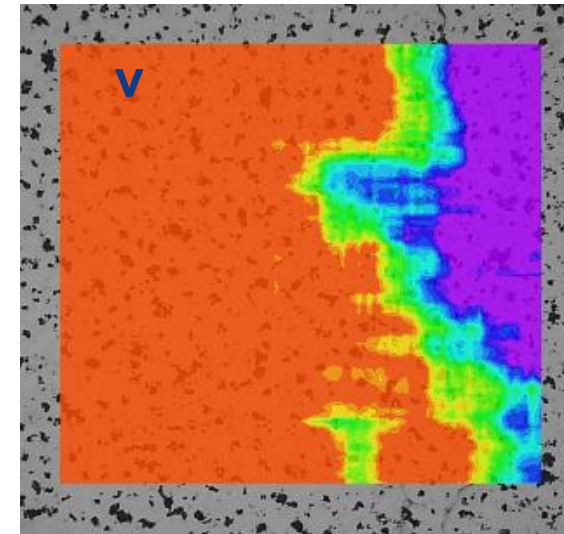
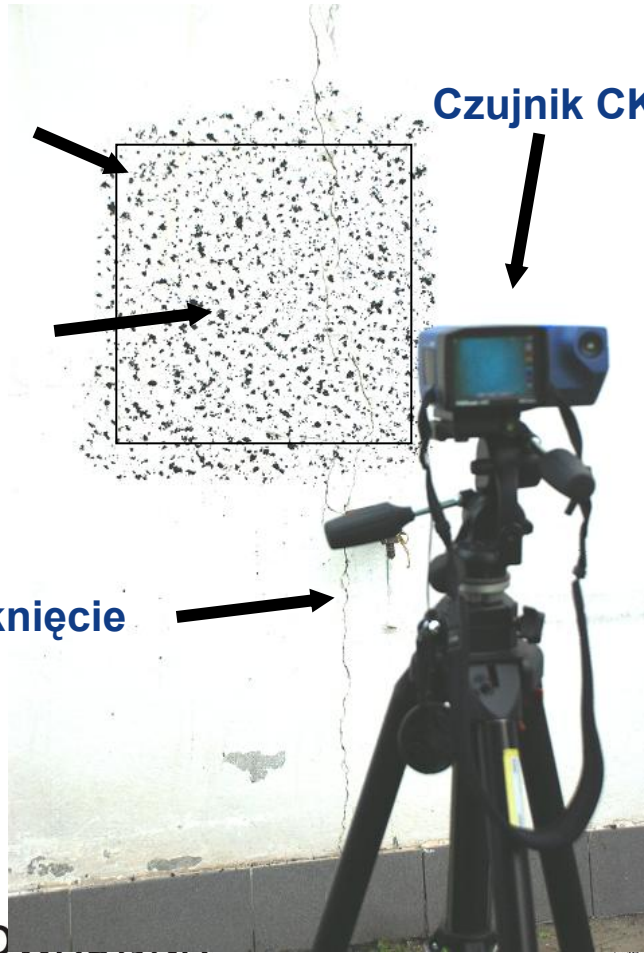
Pomiary propagacji szczeliny w ścianie ogrzewanego budynku

FoV 1m x 1 m

Tekstura

Czujnik CKO/IR

pęknięcie

1.8°C

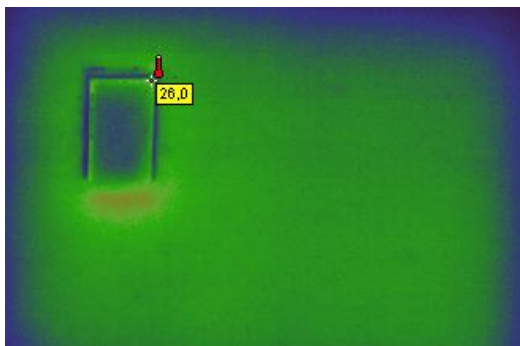
INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

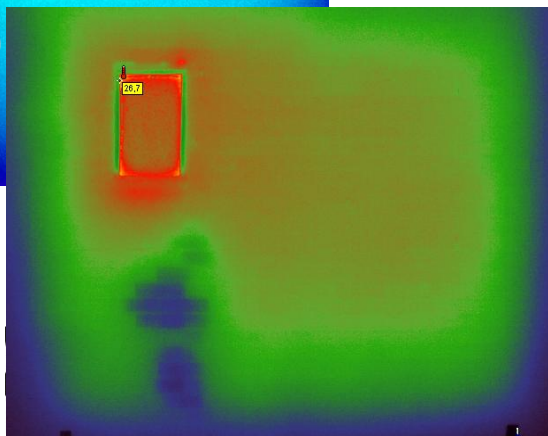

Monitorowanie izolacji budynku w warunkach prób eksploatacyjnych

Analiza termogramów

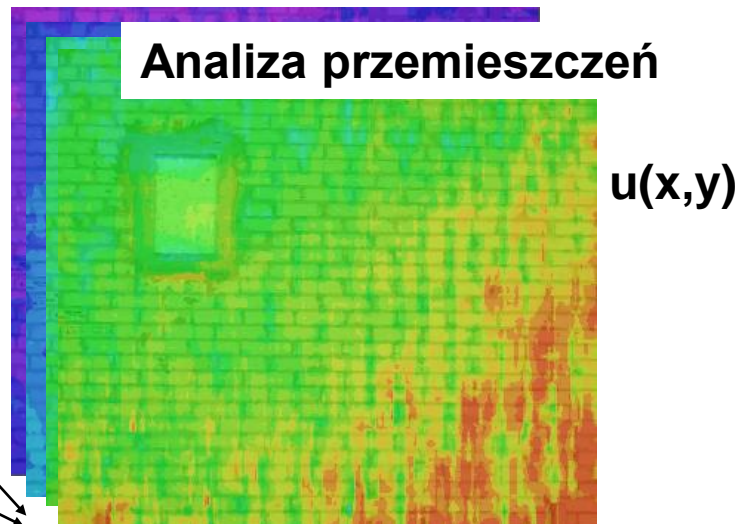

80 cykli grzania
(+70°C – 3h)
i polewania wodą
(+13°C – 2h)

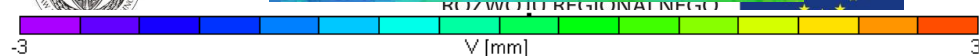
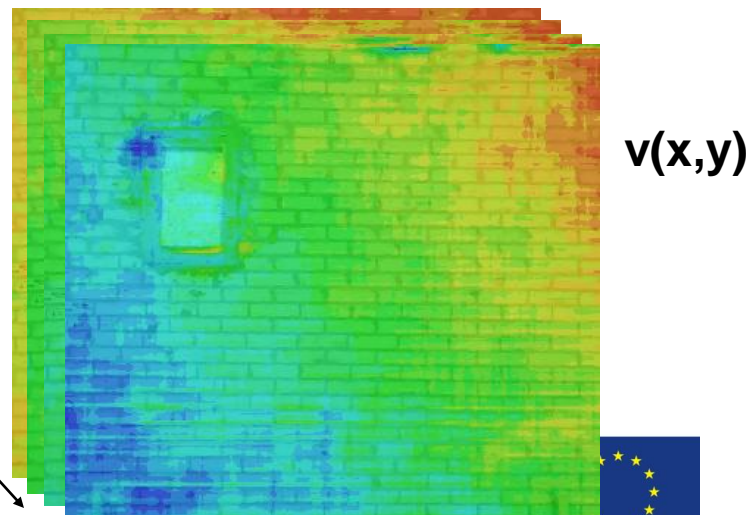

Wpływ wody penetrującej warstwę izolacji

Analiza przemieszczeń

Analiza serii przemieszczeń

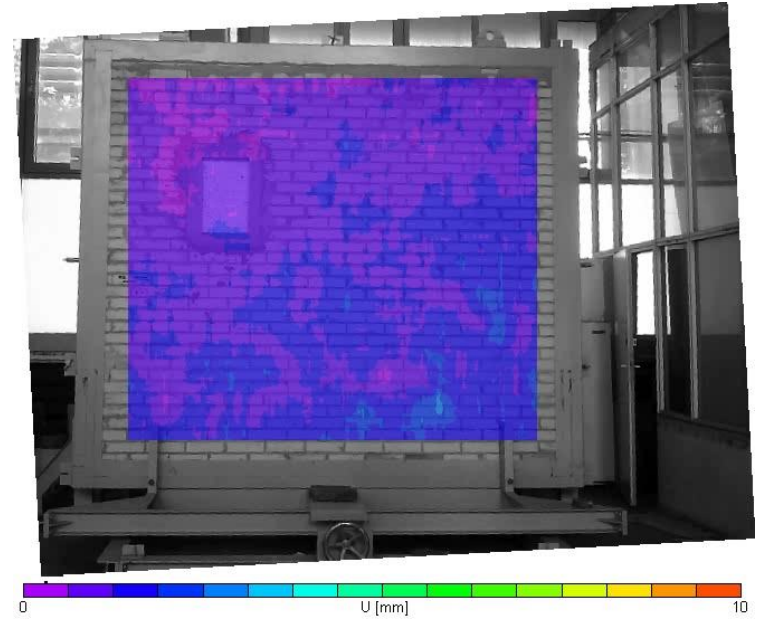
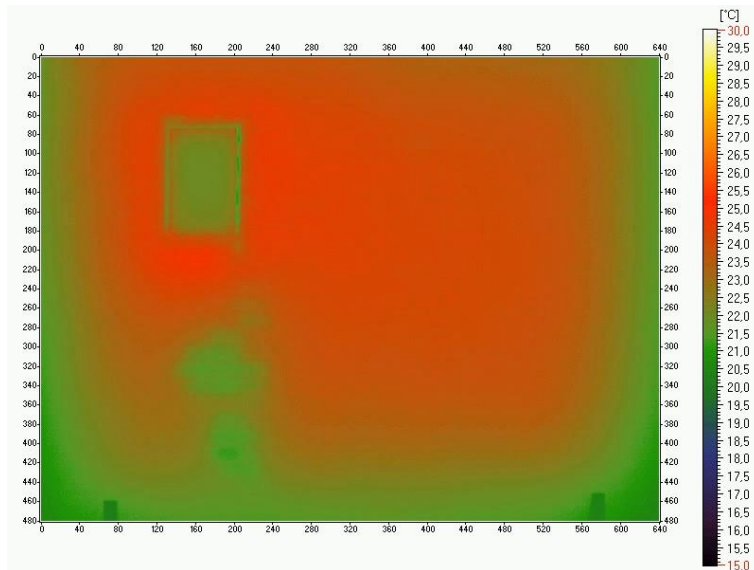

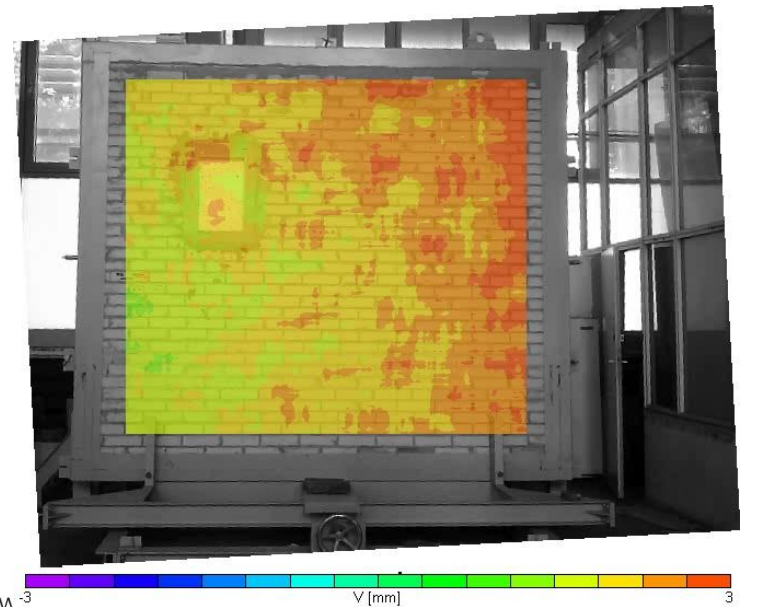
Monitorowanie pól emisyjności i przemieszczeń

$u(x,y)$

$T(x,y)$

$v(x,y)$

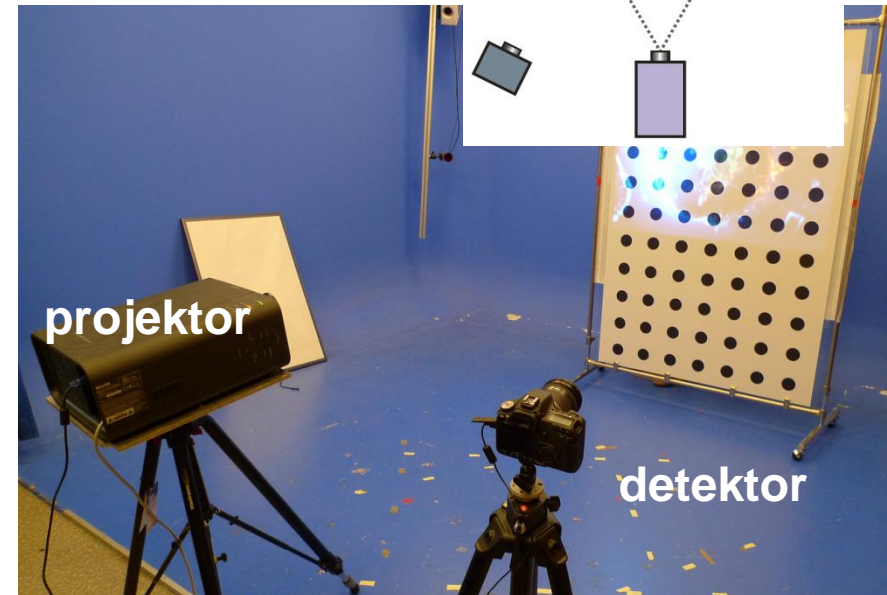
**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

System projekcji prążków: pomiar kształtu i deformacji

Wymiary objętości pomiarowej	20m x 15m x 8m
Oprogramowanie	Moduły: do kalibracji czujnika, do pomiarów w trybie 3D (x, y, z); łączenia danych z wielu kierunków, łączenia danych z pom. wyk. w różnych chwilach czasowych;
Czas pomiaru	5 minut
Masa pojedynczego czujnika	<5kg dla modułu detektora; <25kg dla modułu projektora; <15kg dla modułu zewnętrznego zasilania
Gabaryty czujnika	m. proj.: 500mm x 400mm x 250mm m. det.: 200mm x 200mm x 200mm
Odległość czujnika od obiektu	od około 30m od czołowej powierzchni obudowy czujnika (dla max obj. pom)
Warunki pomiarowe	rozpraszająca powierzchnia obiektu badanego, stabilność temp. czujnika w zakresie 2deg na czas pomiaru.

Demonstrator systemu bez obudowy

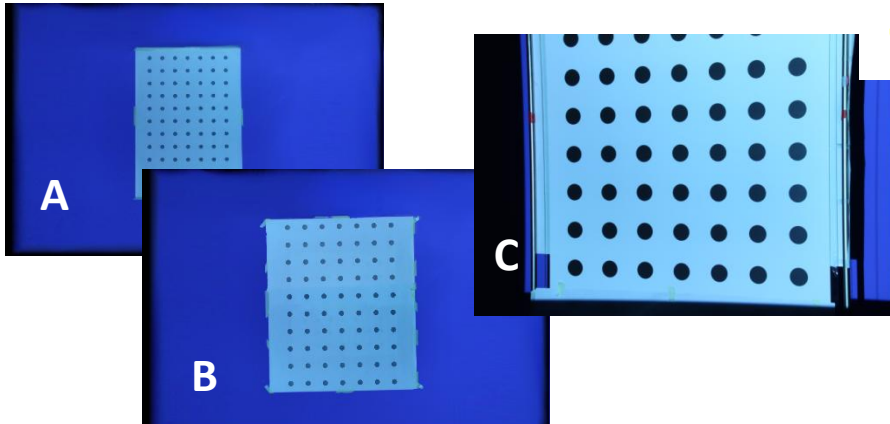
Elementy nowości:

- *duża objętość pomiarowa,*
- *specjalna metoda kalibracji*

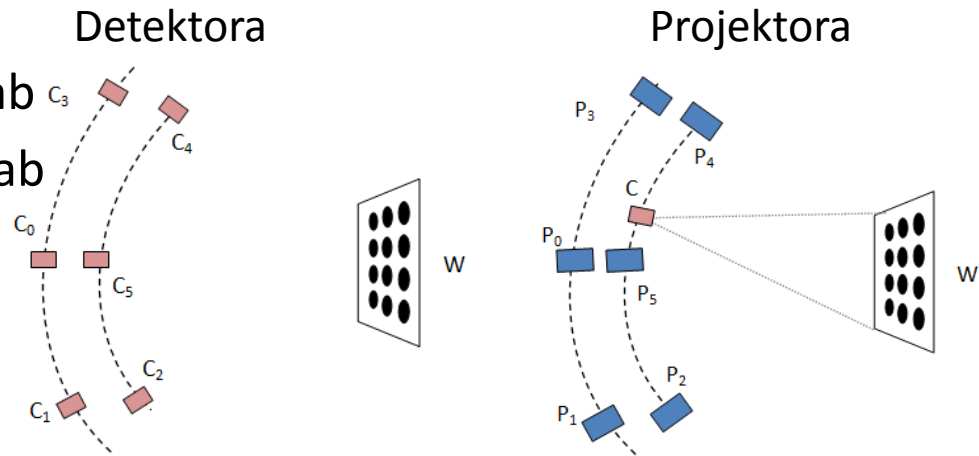
Czujnik projekcji prążków- kalibracja

Przebieg testów:

- ✓ kalibracja detektora KD(3 wzorce) Lab
- ✓ kalibracja projektora KP(3 wzorce) Lab
- ✓ kalibracja wzajemna KW(2 wzorce)
- ✓ Weryfikacja pomiarów (3 położenia)

Ustawienie do kalibracji

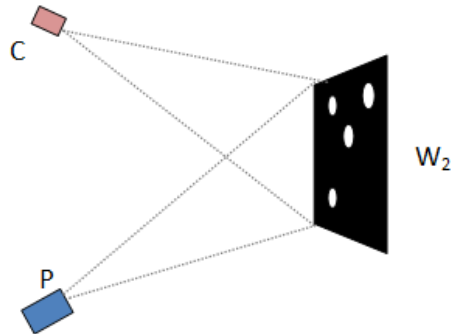
Badania
Procedur
kalibracyjnych

Na niepewność pomiaru bardziej wpływa wymiar wzorca KW, anizeli wzorca KD i KP

Oznaczenie wzorca	Powierzchnia wzorca*	Odległość między znacznikami	Wzorec: pow. detek. zapełniona w:
A	660mm x 1210mm	110 mm	~10%
B	840mm x 1260mm	140 mm	~20%
C	960mm x 1600mm	160 mm	~80%

Czujnik projekcji prążków- kalibracja

Ustawienie do kalibracji wzajemnej

Pomiar = akwizycja 27 obrazów:

- 4 obrazy prążkowe pionowe
- 9 obrazów z kodami Gray'a pionowymi;
- 4 obrazy prążkowe poziome z $\delta=\pi/2$
- 9 obrazów z kodami Gray'a poziomymi;
- 1 obraz bez prążków.

Łączny czas rozstawienia systemu i kalibracji: ~60 minut

Uzyskana niepewność pomiaru (rozd. 1936 x 1288, PP 2m x 2,4m x 0,8 m): **2,8 mm**

Przewidywana niepewność pom. (rozd. 3456 x 2304 , PP 20m x 15m x 8m): **20 mm**

Parametry wzorca:

Średnice sfer: 80mm

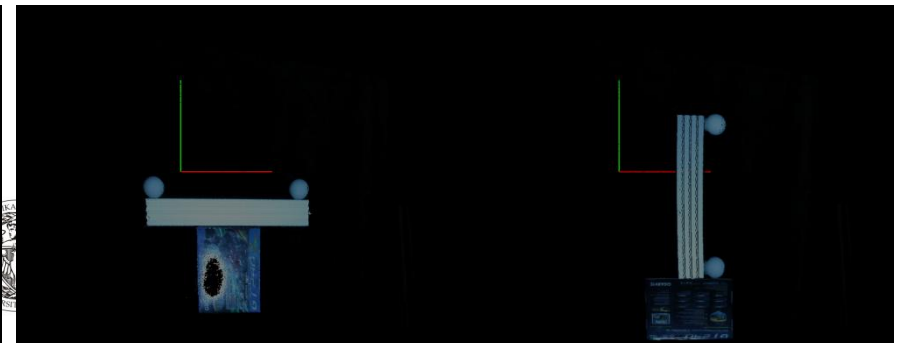
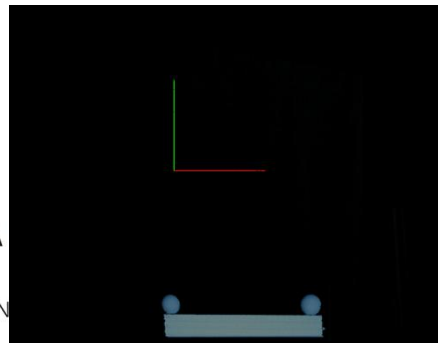
Odległość między

sferami: 495mm

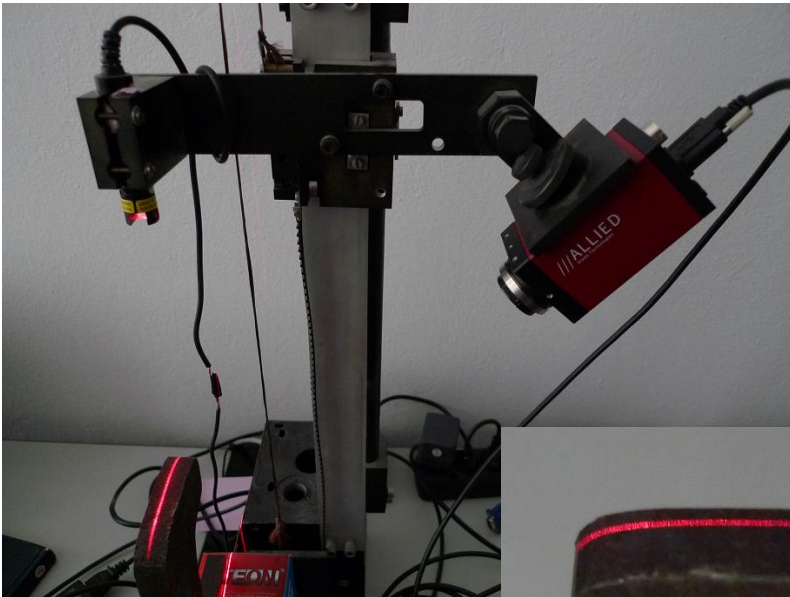
**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJN

Ustawienia wzorca do weryfikacji:

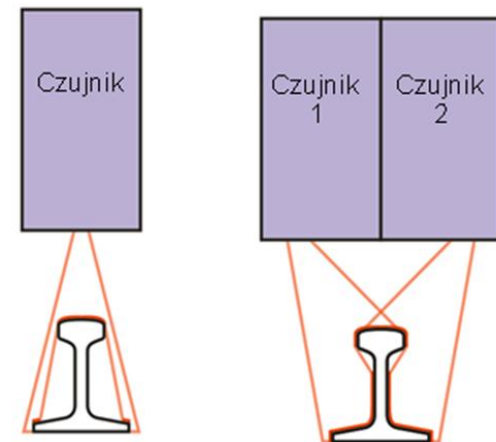
Czujnik triangulacyjny

Model lab. czujnika

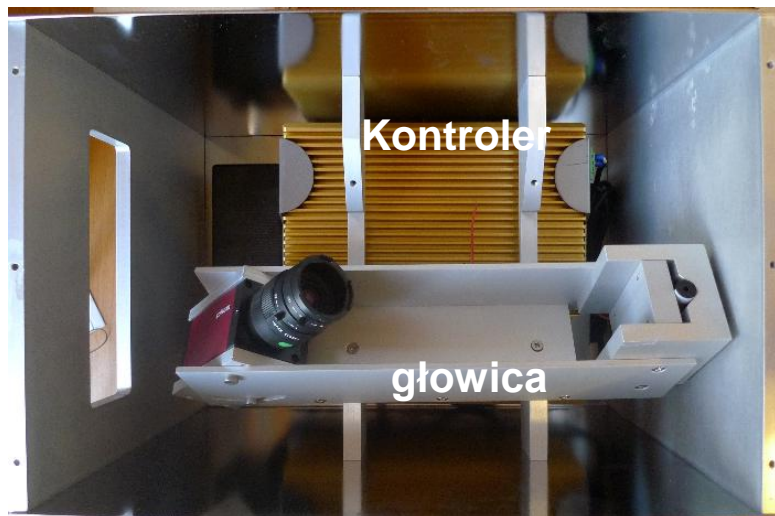
Pomiar:

- ✓ zużycie pionowe
- ✓ zużycie boczne
- ✓ rozstaw torów
- ✓ względne nachylenie szyn
- ✓ Możliwość synchronizacji dowolnej liczby urządzeń

Czujnik triangulacyjny

Demonstrator czujnika

Podstawowe parametry czujnika

Min. czułość systemu triang.	0.03mm, dla $\alpha = 45\text{deg}$ i max objętości pomiarowej
Max. Obj. Pom.	180mmx180mmx180mm
Oprogramowanie wewnętrzne	Moduły do kalibracji czujnika; moduł przekształcający obraz na dane (x,y)
Oprogramowanie zewnętrzne	Moduł wgrywanie kształtu szyn i obliczania odchyłek
Masa czujnika	ok.20kg
Częst. pomiarów	200Hz lub 400Hz
Wymiary gabarytowe jednego czujnika	400mm x 400mm x 200mm
Komputer	Core 2 Duo@2GHz, 2GB RAM
Komunikacja z komputerem	komunikacja IP w trybie przewodowym, lub bezprzewodowym (WIFI)

System triangulacyjny – oprogramowanie

Urządzenie triangulacyjne

Komputer obliczeniowy

Detektor

Kontroler

Analiza metrologiczna

Analiza końcowa

Akwizycja obrazu
Operacje LUT

Filtracja
Morfologia
Segmentacja
Obliczanie kształtu

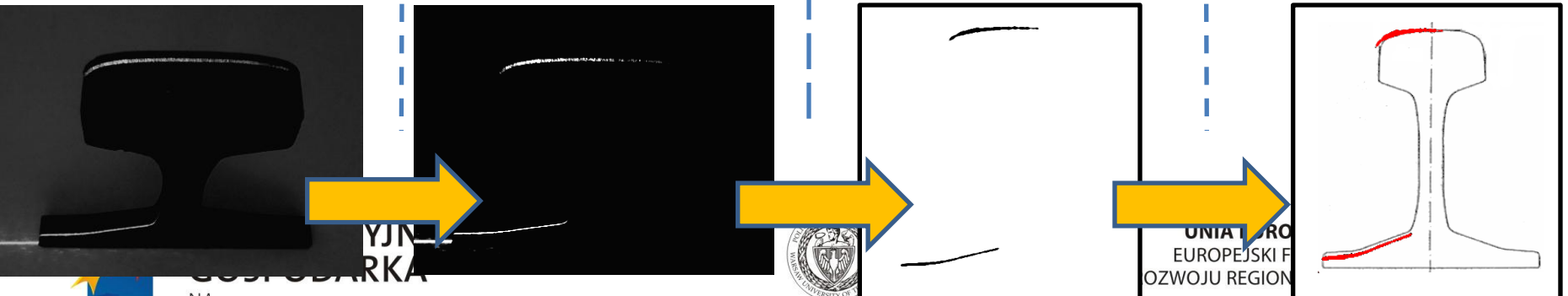
Dopasowanie
profilu szyny (RMS)
Obliczenie
odległości punktów
od profilu

Analiza zużycia na
całej badanej
długości szyny

Bitmapa 8-bit

Chmura
punktów

Odchyłki
kształtu

FireWire IEEE1394b

Gb LAN

System triangulacyjny

Przyszłe prace (czujnik):

- Enkoder mierzący prędkość kół (*dla urządzeń ręcznych*)
- GPS (*położenie czujnika, prędkość*)
- Czujnik inercyjny (*dla przypadków zgubienia sygnału GPS np. tunele*)

Przyszłe prace (pom. funkcjonalne)

- I etap: Ręczne pomiary

- II etap: Automatyczne na wagonie pomiarowym (PLK)

- Przedstawiono konstrukcje i parametry czujników przemieszczeń w płaszczyźnie i poza- płaszczyznowych wykorzystujące metodę cyfrowej korelacji obrazu i termowizji oraz pokazano przykłady ich zastosowań
- Zaprezentowano nową metodę realizacji pomiarów rozłożonych w czasie
- Przedstawiono hybrydowy czujnik CKO/IR i jego zastaw.
- Przedstawiono konstrukcję, nową metodę kalibracji i parametry systemu projekcji prążków do pomiaru kształtu obiektów wielkogabarytowych
- Przedstawiono konstrukcje i parametry czujnika triangulacji laserowej do pomiarów kształtu szyn

Zespół realizujący:

Małgorzata Kujawińska,
R. Sitnik, M. Malesa, G. Dymny
P. Błaszczyk, D. Szczepanek,
K. Malowany, B. Siwek

Współpraca:

Partnerzy Projektu MONIT
Instytut Techniki Budowlanej
Vigo System S.A.

Dziękuję

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

